

LBRIS

We know
books

Grigore Alexandrescu

Poezii

BUCUREȘTI, 2017

Cuprins

Suvenire și impresii

Trecutul. La mănăstirea Dealului /	5
Umbra lui Mircea. La Cozia /	7
Răsăritul lunii. La Tismana /	10
Mormintele. La Drăgășani /	13
Anul 1840 /	16
Așteptarea /	17
Reveria /	19
Câinele soldatului /	21
O impresie /	23
Frumusețea /	26
Miezul nopții /	27
Buchetul /	29
Suferința /	31
Un ceas e de când anul trecu /	32
Încă o zi /	34
Inima mea e tristă /	36
Meditație	38
Ucigașul fără voie /	41

Meditații și Elegii

Adio. La Târgoviște / 47

Cântecul soldatului / 50

Măriei Sale Domnului Alexandru Ioan I / 51

Cometei anonsate pentru 13 iunie / 53

Răspunsul cometei / 54

Unirea Principatelor / 57

Întristare / 59

Epistole și Satire

Epistolă către Voltaire / 63

Răzbunarea șoarecilor sau Moartea lui Sion / 66

Epistolă. Domnului Donici, fabulist moldovean / 70

Epistolă Dlui I. V., autorul „Primăverii amorului“ / 72

Epistolă Dlui V. II / 76

Epistolă Dlui I. C. / 80

Satiră contra lui Eliade / 84

Satiră. Duhului meu / 89

Fabule

Boul și vițelul / 97

Dreptatea leului / 99

Bursucul și vulpea / 101

Uleul și găinile / 103

Câinele izgonit / 104

Lupul moralist / 107

Mierla și bufnița / 109

Câinele și cățelul / 110

Toporul și pădurea / 112

Câinele și măgarul / 113

Ursul și vulpea / 114

Vulpea liberală / 115

Șoarecele și pisica / 117

Atelajul eterogen / 118

Papagalul și celelalte păsări / 119

Vulpoiul predicator / 120

Privighetoarea și păunul / 123

Castorul și alte lighioni / 124

Catârul ce-și laudă nobilitatea / 126

Catârul cu clopoței / 127

Șarlatanul și bolnavul / 128

Pisica sălbatică și tigru / 130

Mielul murind / 131

Elefantul / 132

Cucul / 135

Oglindele / 137

O profesiune de credință / 139

Corbii și barza / 141

Iepurele, ogarul și copoiul / 143

Lișița, rața și găscă / 144

Dervișul și fata / 146

Calul vândut și diamantul cumpărat / 147

Vulpea, calul și lupul / 148
Privighetoarea în colivie / 150

Lebăda și puii corbului / 151
Privighetoarea și măgarul / 154

Tipografia **SHIK & ȘTEFAN SRL**
Strada N. Drăgan nr. 10, sector 5, București

Trecutul. La mănăstirea Dealului

Precum o santinelă, pe dealul depărtat
Domnește mănăstirea; și zidu-i cel înalt
Se-ntinde împrejuru-i, pustiu și învechit,
De iedera bătrână, de mușchi acoperit.
Acolo au odihna, locaș adânc, tăcut,
Eroi ce mai-nainte mult zgomot au făcut.
Un cap îi prezidează și dacă s-o-ntâmpla,
Cu vreme, România s-ardice fruntea sa,
P-a Dâmboviței vale oștiri de s-or ivi,
Ai luptelor cumplite părtași ei vor mai fi.

Eu în copilărie iubeam să mă opresc
Pe dealul mănăstirii, și-n vale se privesc
Mărețul turn, trist martor l-al nostru trist apus,
Ș-a cărui origină în veacuri s-a răpus
Turnul din care-odată bărbații renumiți
Vedeau române taberi pe câmpi nemărginiți
În preajma-i e cetatea! ai ei locuitori
Ruina-i azi cu fală arăt la călători,
Precum atâți nevrednici, trăind în moliciuni,
Se laud cu mari fapte făcute de străbuni.

Dar pentru ce orașul atât de strălucit
Acum între orașe e cel mai umilit?
Ce voie preaînaltă, ce lege porunci

Căderea deopotrivă cu înălțare-a fi?
E o fatală soartă? sau pe acest pământ
Lăsă urmele sale blestemul unui sfânt
Dacă însă o țară, un neam ar fi dator,
Când au greșit despoții, nelegiuirea lor
A o plăti, atuncea orașul osândit
Și numele-i din lume de mult ar fi pierit.
Căci mii de glasuri stinse de-al tiraniei fier,
În strigări dureroase s-au înălțat la cer;
Căci ploi ce în torente de veacuri s-au vărsat
Sângele după pietre încă nu l-au spălat.

Oricum va fi, mi-e scumpă cetatea ce-a domnit;
O iubesc, căci e tristă și căci a suferit:
Și precum anticarul, la patima-i supus,
Culege vechea-aramă ce nu mai are curs,
Așa în a mea râvnă, pe locul părintesc,
Fiu al astor ruine, țărâna lor slăvesc.
Încă mi-aduc aminte de groaza ce simțeam.
Când la apusul zilei scheletul lor priveam.
„P-aici, ziceau bătrânii, o boltă arătând,
Intră tânăra doamnă, frumoasă și fugind
De cetele tartare, când ele-acest palat,
Lipsind oștirea noastră, în treacăt au prădat.
Peștera, ce se-ntinde departe sub pământ,
Prin drumuri rătăcite în loc necunoscut
Își are răsufierea: în sânul ei găsești
Averi nenumărate, comorile domnești;
În preajmă-le ard focuri, căci ele se păzesc
De iesme, tauri negri, ce iadul locuiesc;
Și când vrun om aproape a merge-a cutezat,
El la lumina zilei nu s-a mai arătat.“

Astfel ziceau, și vremea un pas a mai făcut,
Și chiar acele iesme azilul ș-au pierdut!
Tot e tăcut și jalnic: însă așa cum ești
Singură porți povara mării românești,
Târgoviște căzută! poetul întristat
Colore variate în sânu-ți a aflat,
Războinicul modeluri; și, dac-am asculta
Ceea ce în favoru-ți reclamă slava ta,
A vitejilor umbră d-am ști să o cinstim,
Vrednici de libertate noi am putea să fim.
Am afla de la dânșii ce jertfe trebuiesc,
Prin câtă energie nații se mântuiesc.
A! facă provedința ca-naltul sentiment,
Ce-nchină vitejiei mărețul monument,
Ce-alege pe-nălțime al nemuririi loc,
Să fie nouă cârmă, coloana cea de foc,
Coloana ce odată din țara de exil
Pe calea mântuirii ducea pe Istrail!

Umbra lui Mircea. La Cozia

Ale turnurilor umbre peste unde stau culcate:
Către țărnul dimpotrivă se întind, se prelungesc,
Ș-ale valurilor mândre generații spumegate
Zidul vechi al mănăstirii în cadență îl izbesc.

Dintr-o peșteră, din râpă, noaptea iese, mă-mpresoară:
De pe muche, de pe stâncă, chipuri negre se cobor;

Mușchiul zidului se mișcă... printre iarbă se strecoară
O suflare, care trece ca prin vine un fior.

Este ceasul nălucirii; un mormânt se dezvelește,
O fantomă-ncoronată din el iese... o zăresc...
Iese... vine către țarmuri... stă... în preajma ei privește...
Râul înapoi se trage... munții vârful își clătesc.

Ascultați!... marea fantomă face semn... dă o poruncă...
Oștiri, taberi fără număr împrejur-i înviez...
Glasul ei se-ntinde, crește, repetat din stâncă-n stâncă,
Transilvania l-aude, ungurii se înarmez.

Oltule, care-ai fost martur vitejiilor trecute,
Și puternici legioane p-a ta margine-ai privit,
Virtuți mari, fapte cumplite îți sunt ție cunoscute,
Cine oar' poate să fie omul care te-a-ngrozit?

Este el, cum îl arată sabia lui și armura,
Cavaler de ai credinței, sau al Tibrului stăpân,
Traian, cinste a Romei ce se luptă cu natura,
Urias e al Daciei, sau e Mircea cel Bătrân?

Mircea! îmi răspunde dealul; Mircea! Oltul repetează.
Acest sunet, acest nume valurile-l priimesc,
Unul altuia îl spune; Dunărea se-nstiințează,
Ș-ale ei spumate unde către mare îl pornesc.

Sărutare, umbră veche! priimește-nchinăciune
De la fiii României care tu o ai cinstit:
Noi venim mirare noastră la mormântu-ți a depune;
Veacurile ce-nghit neamuri al tău nume l-au hrănit.

Râvna-ți fu neobosită, îndelung-a ta silință:
Până l-adânci bătrânețe pe români îmbărbătași;
Însă, vai! n-a iertat soarta să-ncununii a ta dorință,
Ș-al tău nume moștenire libertății să îl lași.

Dar cu slabele-ți mijloace faptele-ți sunt de mirare:
Pricina, nu rezultatul, laude ți-a câștigat:
Întreprinderea-ți fu dreaptă, a fost nobilă și mare,
De aceea al tău nume va fi scump și nepătat.

În acel locaș de piatră, drum ce duce la vecie,
Unde tu te gândești poate la norodul ce-ai iubit,
Câtă ai simțit plăcere când a lui Mihai soție
A venit să-ți povestească fapte ce l-a strălucit!

Noi citim luptele voastre, cum privim vechea armură
Ce un uriaș odată în războaie a purtat;
Greutatea ei ne-apasă, trece slaba-ne măsură,
Ne-ndoim dac-așa oameni într-o adevăr au stat.

Au trecut vremile-acelea, vremi de fapte strălucite,
Însă triste și amare; legi, năravuri se-ndulcesc:
Prin științe și prin arte națiile înfrățite
În gândire și în pace drumul slavei îl găsesc.

Căci războiul e bici groaznic, care moartea îl iubește,
Și ai lui sângerați dafini națiile îi plătesc;
E a cerului urgie, este foc care topește
Crângurile înflorite, și pădurile ce-l hrănesc.

Dar a noaptei neagră mantă peste dealuri se lățește,
La apus se adun norii, se întind ca un veșmânt;

Peste unde și-n tărie întunerecul domnește;
Tot e groază și tăcere... umbra intră în mormânt.

Lumea e în așteptare... turnurile cele-nalte
Ca fantome de mari veacuri pe eroii lor jălesc;
Și-ale valurilor mândre generații spumegate
Zidul vechi al mănăstirei în cadență îl izbesc.

Răsăritul lunii. La Tismana

Decât în frumoasa noapte când plăpânda-i lină rază
A iubitei mele frunte cu vii umbre colora,
O privești c-aceea ochii-mi n-au putut să vază,
Lun-așa încântătoare n-am avut a admira.

Și întâi, ca o steluță, ca făclie depărtată,
Ce drumețul o aprinde în pustiuri rătăcind,
În a brazilor desime, în pădurea-ntunecată,
Printre frunze clătinate, am zărit-o licurind.

Apoi tainicele-i raze dând pieziș pe o zidire,
Ce pe multe se ridică, locaș trist, nelocuit,
Mângâie a ei ruină cu o palidă zâmbire,
Ca un vis ce se strecoară într-un suflet pustiit.

Apoi glob rubinos, nopții dând mișcare și viață,
Se-nălță și, dimprejuru-i dese umbre depărtând,
Pe-ale stejarilor vârfuri, piramide de verdeață,
Se opri; apoi privirea-i peste lume aruncând,

Lumină adânci prăpăstii, mănăstirea învechită,
Feudală cetățuie, ce de turnuri ocolită,

Ce de lună colorată și privită de departe
Părea unul din acele osianice palate
Unde geniuri, fantome cu urgie se izbesc:
Și pustiul fără margini, și cărarea rătăcită,
Stânca, peștera adâncă, în vechime locuită
De al muntelui sfânt pustnic ce sărmanii îl iubesc

Erau dulci acele ceasuri de extaz și de gândire:
Șoaptele, adânci murmure ce iau viața în pustii,
A mormintelor tăcere ce domnea în mănăstire,
Loc de zgomot altădată, de politici vijelii.

Noaptea, totul astei scene colosală de mărire,
Două nobile instincte cu putere deștepta;
Unu,-a cerului credință, altu,-a patriei iubire,
Ce odată-n aste locuri pe strămoși îi însufla.

Munții noștri-au fost adesea scump azil de libertate,
Și din vârful lor românii, torent iute, furios,
S-aruncau; mulțimi barbare pentru pradă adunate,
Lei sosind, era la fugă ca un cerb rănit, fricos.

.....
Cu trufie craiul ungur către țară-naintează
Sunt plini munții de oștire, sună zalele de fier;
Pintenii lucesc; la lună săbiile scânteiază;
Basarab încheia pacea cum vrăjmașii lui o cer

Dar românii nu vor pacea, nu vor trista umilintă
Ce asupra-le aduce un necinstitor tractat: